گۆڤارو ڕۆژنامە، دونیایێك، دوو دونیا.. نەژاد عزیز سورمێ

یەکێك لەو دابەشبەندیانەی ڕۆژنامەگەریی نووسراوی تێدا کێدەکرێتەوە ، ئەو دابەشبەندیەیە کە بەپێی (کات)ی دەرچوون و بڵاوبوونەوەی دەکرێ…

لەمەشدا ئەگەرچی ئێمە بۆ ڕۆژنامە جگە لە ڕۆژانە ، بەهەردوو جۆری بەیانی و ئێوارانی و حەفتانە لەقاوخی ڕۆژنامەدا نابینین و پێمان وایە ڕۆژنامە کە دەرچوونی لە حەفتانەی زیاتر پێ بچێ لەسنووری ڕۆژنامە دەچێتە دەرەوە ، بەڵام ڕای وا هەیە ڕۆژنامەی نیومانگی و مانگانە و تەنانەت وەرزیش دەبەنەوە ناو قاوخی ڕۆژنامە. ڕەنگە هەر لێرەوەش ئاقاری ڕۆژنامە وگۆڤار تێکەڵ ببن کە لەوەدا بچینەوە ناو یەك دونیا ، دونیای ڕۆژنامەگەریی نووسراو…، بەڵام سەبارەت بە زۆر ئەگەری دیکەش دوو دونیای لێك جودا پێك دێنن… بەمەش هەریەك لە هەردوو چەشن (ڕۆژنامە) و (گۆڤار) جیهانبینی و ئەرکی خۆی دەبێ و بەپێی وەختی دەرچوون و بڵاوبوونەوەیان دەگۆڕێ…

بە نموونە: ئەگەر لە ڕۆژنامەدا بەتایبەتیش ڕۆژنامەی ڕۆژانە هەواڵی گەرماوگەرم و دەستبەجێ گرنگ بێ ، لە گۆڤاردا (مەگەر هەواڵێکی نائاسایی تایبەت بەخۆی هەبێ) زیاتر بەدواداچوونی هەواڵ و دەرهاوێشتەکانی وەك ڕاپۆرتی هەواڵئامێز و ڕیپۆرتاژی تێروتەسەل جێگای بایەخ پێدان دەبێت ، دیارە سرووشتی ئەو بڵاوکراوەیش ، جۆر و چۆنییەتی ئەو ڕاپۆرت و ڕیپۆرتاژ و بەدواداچوونانە دیاری دەکا .

لەنووسین و داڕشتنیشیدا هەر بەو جۆرەیە ، نووسین لە ڕۆژنامەدا هەمیشە وا دەخوازێ چڕ بێت وبەڵگاوەر و ڕوونبینی و لایەنی لاپرسەنی و بەدواداچوونی ڕۆژنامەنووسی تیا ڕەنگ بداتەوە .

لەحاڵێکدا نووسین لە گۆڤاردا ، وەك د . مەحمود ئەدهەم دەڵێ ڕەگەزی گونجانی پتر تێدا دەبێ و بەڵگەدار دەبێ بە وێنە و نەخشەی پێویست … د. مەحمود پێی وایە گۆڤار بەبێ وێنە مەحاڵە بڕوانە (د. محمود ادهم التعریف بالمجلة- دار الثقافة للطباعة والنشر قاهیره 1985) لەکاتێکدا لەوانەیە لە ڕۆژنامەدا بەو جۆرە نەبێ هەرچەندە وێنە بەشێکی گرنگ لەماکێتی ڕۆژنامەیش پێك دەهێنێ ، د. محمود کە دەڵێت بۆ گۆڤار بێوێنەیی مەحاڵە ڕاست دەکا ، چونکە هەرچی نەبێ بەهۆی ئەوەی قەبارەی جیاوازە و بەرگی هەیە بێگومان بۆ وێنە زیاتر لەکتێب دەچێ تا گۆڤار…

لەسەرەکەی ترەوە دەبینین زۆر گۆڤاریش هەبوون و هەن لە قەبارەی

نەك كتێبی ئاسایی بەڵكو كتێبی گیرفانیش دەرچوون ، كە بەش بەبار لە ڕۆژگارێكی تیژڕۆی وەك ئەمڕۆ پێموایە قەبارەیەكی لەبار بۆ وەكو گۆڤاری (كتابی) میسری و (طبیبك)ی لوبنانی…

لە كاتێكدا ڕۆژنامە نە بەرگی هەیە و نەقەبارەیشی تاكو ئێستا لە (تابلۆید) بچوكتر بووە و پێی گوترا بۆ ڕۆژنامە… ئەگەر باسی ئەوەیش نەكەین كە دەكرێ گۆڤار هەبێت تایبەت بە بابەتێك كە بەگۆڤاری یەك بابەت (متخصص) دەناسرێنەوە، بەڵام ئەوە بۆ ڕۆژنامە مومكین نییە… (هەر چەندە ئەم ئەزموونە لە ڕۆژنامەنووسیی دوای ڕاپەڕین هەبووە ، بە نموونە – ئەدەب و هونەری ڕۆژنامەی برایەتی و ڕۆژنامەی (ستایل) ئەدەبی – دیسان سیستەمی دەرهێنانیش لە بەكارهێنانی ستوون و وێنە و تایپۆگرافیا و وێنە و كاریكاتێر و مامەڵە كردن لەگەڵ بۆشاییدا لەگۆڤار و ڕۆژنامەدا جیاوازە… لە ڕووی چاپ و تیراژ و كاغەز و ژمارەی لاپەڕە و قەبارە و ناوەڕۆكیشەوە هەر بەو جۆرەیە…

ڕۆژنامە وەكو حاڵەتێكی گشتی وەك وتمان زیاتر عەوداڵی هەواڵە ، بەڵام گۆڤار دەتوانێ بەهۆی وەختی دەرچوونی زیاتر لە ئینسكلۆپیدیایەكی كورتكراوە بچێت…
یاخود لەچاپدا لەوانەیە ڕەنگ و جۆری كاغەز وەكو ڕەگەزی لەپێش بن لە بەكارهێنانەدا لەگۆڤار حسابی بۆ بكرێ ، بەتایبەتیش ئەو گۆڤارانەی تایبەتن بە مۆدەی جلوبەرگ و یا ئەوانەی تایبەتن بە ئافرەتان یا هونەری شێوەكاری
هەروەها ..
لە بڵاوكردنەوەی ڕیكلامی جۆراوجۆر ، كەچی ڕۆژنامە دەگونجێ یەك ڕەنگ بێت و بازاڕیشی هەبێت… ئەگەر بێینە سەر كرۆكی ناوەڕۆكیش ئەوەی لەسەر گۆڤارە، لەسەر ڕۆژنامە نییە و پێچەوانەكەشی هەر ڕاستە بە نموونە توێژینەوەی تایبەت بە ئەدەب و زمان و مێژوو ئاركیۆلۆژیا و فەلسەفە و كۆمەڵناسی و قانوون و زانستیی دیكە كە زۆرجار دەبینین گۆڤاری تایبەت بەخۆیان دەبێت ئەمە لە ڕۆژنامەدا پەسند نییە و ناشكرێ ،(مەگەر هەندێ ڕۆژنامە لاپەڕەی تایبەتی بۆ تەرخان بكەن) ئەگەرچی هەندێ لەو بابەتانە ڕەنگە لە گۆڤاری سیاسیی گشتیشدا جێگایان بێتەوە ، بەڵام لەهەمان كاتدا هەندێك لەوانەیش دوورنییە لە ڕۆژنامەدا بایەخیان پێ بدرێت بەتایبەتیش لە هەندێ هەل و مەرجی پێویستدا.
لە هەموو حاڵەتێكدا ڕۆژنامە و گۆڤار ئەگەر خاڵی هاوبەشیشیان هەبێ و بچنەوە یەك ڕێگا ، بەڵام وەك دەبینین بە دوو ڕەهەندی جیاوازدا

د ه□□ن...